

The Historical Timeline of Architecture

Post-modern Architecture

Post modern Architecture

การออกแบบที่มี
จังหวะ เว้นที่ว่าง
เว้นว่าง ตัวบ้าน
สัมพันธ์กับ
ธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

Frank Lloyd Wright

The Robie House, 1893, in Chicago, Illinois.

Modern Architecture

สถาปัตยกรรมหลังสมัยใหม่ *Post modern*

Modern Architecture

The Robie House, 1909, in Chicago,

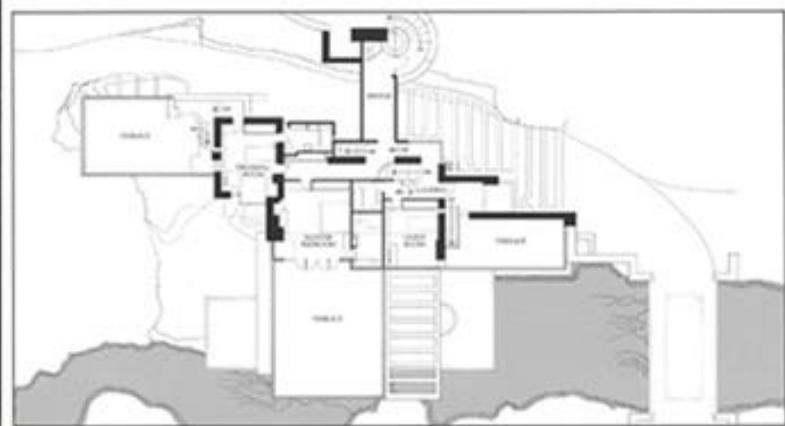
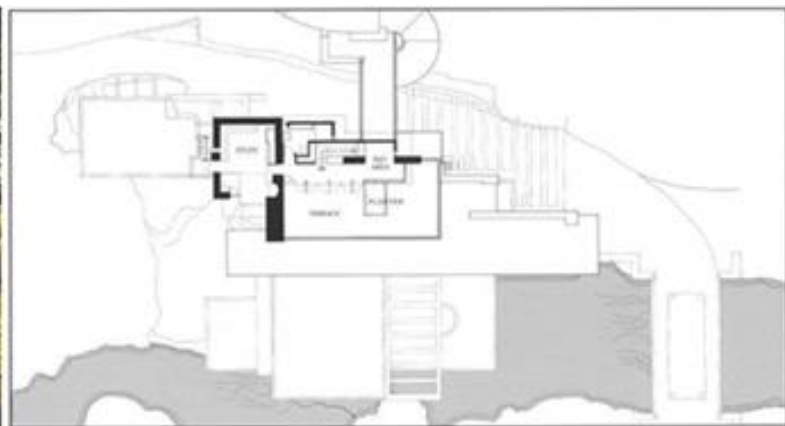
Frank Lloyd Wright

สถาปัตยกรรมหลังสมัยใหม่

Post modern

Modern Architecture

Fallingwater (Kaufmann Residence), 1935-1938.

สถาปัตยกรรมที่กลมกลืนกับธรรมชาติเสมือนบ้านผุดขึ้นจากธรรมชาติ เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ

Frank Lloyd Wright

Kaufman house

สถาปัตยกรรมหลังสมัยใหม่

Post modern

การออกแบบที่เป็น
แนวทางกับขั้นตอนการ
ออกแบบทาง
สถาปัตยกรรม ที่เป็นที่รู้จัก
ในวิธีที่เรียกว่า "น้อย
ดีกว่ามาก" (less is
more) และ God is in
the details

Barcelona Pavilion, Barcelona, Mies van der Rohe.
1928-1929

Modern Architecture

le corbusier

วิลลา ซาวอย บ้านตามแนวคิด สี
เหลี่ยม เสาลอย ใต้ถุนสูง มี
ความสัมพันธ์ของที่ว่างได้ดี รวมไปถึง
ความสัมพันธ์กับภายนอก

Savoy House, 1929-1930, France

เลอ คอร์บูซีเยร์ 1886
โกทรเปียส 1883
แฟรงค์ ลอยด์ ไรท์ 1867
มีส แวน เดอร์โรห์ 1887

le corbusier

วิหารนอเทรอดาม,ฝรั่งเศส
รูปทรงอาคารสามารถ
ตีความหมายได้หลายแบบ
เช่น มือที่กำลังพนม เรือโน
อาร์ หรือหมวกสวนศรีษะ

Notre-Dame-du-Haut, 1950-1955, France

สถาปัตยกรรมหลังสมัยใหม่

Post modern

Modern Architecture

สถาปัตยกรรมเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์เป็นหลัก และได้ถูกพัฒนารูปแบบ และ *ความสวยงามขึ้นตามความเชื่อ แนวความคิด และ เทคโนโลยี* ที่ถูกพัฒนาขึ้นตามยุคสมัย สถาปัตยกรรมในสมัยก่อนนั้นยังไม่มีรูปแบบมักเท่าไหนนัก และมักจะมีลวดลายประดับตามตัวอาคาร และแต่ว่าจะมียศหรือฐานะอยู่ในชั้นไหน เพราะลวดลายประดับนั้นถือเป็นการบ่งบอกฐานะทางสังคมใน สมัยนั้น แต่เมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในหลายด้าน เกิดขึ้น และยุคที่ทำให้ทุกอย่างพัฒนาไปอย่างรวดเร็วก็คือ *ยุคสมัยใหม่ (modern)*

Modern Architecture

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ สถาปนิกจะได้แนวคิดจากศิลปะ และปรัชญาของนัก สังคมศาสตร์หรือนักเศรษฐศาสตร์ทุกแขนงจึงมีความเกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งแนวความคิดในสถาปัตยกรรม สมัยใหม่จะค่อนข้างเป็นสากล ละทิ้งทุกอย่าง **เชื่อในธรรมชาติเรียบง่าย รูปทรงเรขาคณิต เห็นประโยชน์ใช้ สอยของพื้นที่ที่มีต่อมนุษย์วัสดุที่นำมาใช้จะมีความหนัก ทึบ คงทน แข็งแรง แต่ความสวยงามก็ยังคงอ้างอิง กับ รูปแบบของศิลปะในยุคคนนั้น**

Modern Architecture

การสอน สถาปัตยกรรมใน **Bauhaus** ของ **Walter Gropius** ได้ชัดเจนที่สุด นั่นก็คือการใช้รูปทรงเรขาคณิตและมีความสัมพันธ์กับ ธรรมชาติ ตัวอาคารเป็นสีขาวใช้ผิวปูนฉาบเรียบ โดยมีวัสดุอื่นเป็นส่วนรอง และไม่ได้ตระหนักถึงความสวยงามเพียงอย่างเดียวแต่ยังตระหนักถึงการดูแลรักษาเป็นสำคัญด้วย เพราะวัสดุที่สร้าง อาคารนั้นประกอบไปด้วย เหล็ก คอนกรีต กระจก ซึ่งมีความหนา แข็งแรง ตัวอาคารไม่มีลวดลายใดๆ ปรากฏอยู่นอกจากการออกแบบและจัดวางช่องหน้าต่างและช่องปิด กำแพงในส่วนที่ยื่นออกมาและส่วน เว้าต่างๆ ของอาคาร สถาปัตยกรรมแห่งนี้เป็นงานทัศนศิลป์ สมัยใหม่และมีคุณค่าทางสังคม เห็นความสำคัญของการการอยู่ร่วมกัน ไม่เพียงพาคความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุกับธรรมชาติเพียงสองสิ่งนี้ ้เท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างความเป็นเอกภาพแบบใหม่ระหว่างศิลปะและวิทยาการใหม่ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เกิดเป็นสุนทรียศาสตร์สมัยใหม่ขึ้น

Modern = Modern Functional Style (before 1960)

modern = Up to date (Present)

รูปแบบ Modern Architecture
มีผลกระทบด้านลบ เนื่องจาก

- ไม่ค่อยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมหรือ
บริบท

- ไม่ค่อยคำนึงถึงพฤติกรรม สถาปนิก
มักมองความคิดและเหตุผลตนเองเป็นหลัก

พวกต่อต้านมองว่า
Functionalism
International Style
กร้าว กระจ่าง เย็นชา

มองหาแนวทางที่ตรงกันข้าม เรียกว่า
“Post – Modern” หรือ **“หลัง
สมัยใหม่”**

คำนี้ปรากฏขึ้นครั้งแรกในปี 1949 และในปี
ค.ศ. 1975 โดยชาร์ลส์ เจนส์
Charles Jencks (สถาปนิกและนักวิจารณ์
ชาว USA)ช่วยทำให้แพร่หลาย

ที่มา

Post Modern Architecture ประมาณช่วงปี ค.ศ.1960 สถาปนิกเริ่มเบื่อหน่ายกับอาคารประเภทกล่องของ **Modern Architecture** และได้เริ่มเสาะแสวงหาแนวทางของตนเอง เป็นต้นว่าสถาปัตยกรรมที่มีรูปทรงดังประติมากรรม สถาปนิกบางส่วนใช้โครงสร้างแบบคอนกรีตเสริมเหล็กในทิศทางที่แสดงออกของอารมณ์อย่างรุนแรงจนถึงขอบสุดขีด

ที่มา

ในขณะที่เดียวกันนักทฤษฎีกลุ่มหนึ่งเริ่มใคร่ครวญ และก่อสร้างแนวความคิดเกี่ยวกับจุดอ่อนและความล้มเหลวหลายประการของรูปแบบ **Modern Architecture** โดยนัยของชุมชนเมืองและขาดความหมายในด้านวัฒนธรรม จากคำคมอันมีชื่อเสียงของสถาปนิก Modern Architecture คือ Mies Van der Rohe ที่ว่า "**Less is more**" ได้ถูกท้าทายโดย "**Less is Bore**"

Mies Van der Rohe

Robert venturi

Post modern Architecture

Post Modern Architecture หมายถึง Style การออกแบบอาคารที่ปรากฏขึ้นประมาณปี ค.ศ.1960-ปัจจุบัน (หลังยุค Modern) โดยยังไม่สามารถระบุรูปแบบและแนวความคิดที่ชัดเจนหรือมีทิศทางไปทางใดทางหนึ่งได้ มีลักษณะรูปทรงอาคารที่ดูแปลกเกินจริง สร้างความรู้สึกทางสุนทรียภาพให้กับผู้ได้สัมผัส ต่อด้านความซ้ำซากจืดชืดของ Modern Architecture มีการใช้แนวคิดบางส่วนของ Modern Architecture มาร่วมกับแนวคิดอื่นๆทำให้สถาปัตยกรรมสื่อสารด้วยภาษาที่ใช้อย่างน้อย2ภาษา เช่น ใช้รูปแบบของ Modern Architecture ร่วมกับรูปแบบคลาสสิก เป็นต้น

□ ลักษณะของ Post Modern Architecture

- แนวความคิดมูลฐาน
- แบบอย่างอาคาร
- ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม

แนวความคิดมูลฐาน

- 1.1. ต้องการตอบสนองความต้องการเฉพาะของกลุ่มสังคมต่างๆจึงเน้นความหลากหลายของแบบอย่างให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้ใช้ที่เกี่ยวข้อง อาคารต่างๆมีแบบอย่างเฉพาะได้มากมายหลายแบบอย่างตามประเภทเฉพาะของอาคาร และตามปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเช่นสภาพแวดล้อมของที่ตั้ง
- 1.2. เน้นการสื่อสารความหมายทางสัญลักษณ์ของรูปทรง แม้ว่าอาจจะเป็นความหมายที่สถาปนิกจงใจหรือไม่จงใจกำหนดไว้ก็ตาม
- 1.3. เน้นสุนทรียภาพที่แปรผันไปตามบริบท และบ่งบอกความหมายหรือเนื้อหาที่อิงจากประเภทอาคารตามการใช้สอย
- 1.4. สถาปนิกมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานกับเจ้าของรวมทั้งอาจทำหน้าที่เป็นตัวแทนหรือผู้ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนที่เกี่ยวข้อง

แบบอย่างอาคาร

- 2.1. มีรูปทรงที่ซับซ้อน มีลักษณะผสมผสานหักเหเฉไฉ
- 2.2. นิยมการตกแต่งด้วยลวดลายและการประดับประดา
- 2.3. อาคารมีลักษณะหลากหลาย ด้วยการเลือกเฟ้นแต่สิ่งๆ เด่นๆ ในอดีตมา ประยุกต์ในงานออกแบบ
- 2.4. ความหมายของรูปทรงเป็นส่วนสำคัญของอาคาร อาจได้ความหมายจากการอุปมากับสิ่งต่างๆ ที่คาดไม่ถึง หรือได้จากการอิงกับงานสถาปัตยกรรมในอดีต
- 2.5. มีรูปแบบที่หลากหลายสนุกสนาน เต็มไปด้วยชีวิตชีวาจากการใช้รูปแบบที่บิดเบือนและอลเวง และมี space ที่แปรผันจนเกิดความซับซ้อนและความกำกวมในความหมาย เกิดความน่าสนใจและความฉงน สนเท่ห์ นิยมการรวมองค์ประกอบที่แตกต่างกันเข้าไว้ด้วยกันในลักษณะการประติตประต่อ

3. ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม

3.1. อาคารมักสัมพันธ์กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมตามแนวทาบบริบทนิยม ซึ่งรวมทั้งอนุรักษ์นิยม อาคารกลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของเมืองหรือชุมชน

3.2. มักผสมผสานส่วนใช้สอยต่างๆเข้าไปในอาคาร ซึ่งมักอยู่ริมถนน ทำให้เกิดบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา เพราะมีการใช้สอยสถานที่อย่างต่อเนื่อง

The Sony Building(formerly AT&T building) in New York City, 1984, by Philip Johnson,

แนวทางการออกแบบ Post Modern Architecture

1. แนวทางประวัติศาสตร์นิยม (Historicism)

คือ แนวทางการออกแบบที่หันกลับไปศึกษาและเลือกใช้องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมในอดีตในยุคต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาปัตยกรรมในแนวคลาสสิก มักใช้องค์ประกอบเดิมอย่างเช่น หั้วเสา ซุ้มโค้ง(Arch) ลวดบัว สีสรร อย่างหลากหลาย เป็นต้น โดยมีระดับของการบิดเบือนจากลักษณะเดิมมากหรือน้อยแตกต่างกัน

แนวทางการออกแบบ Post Modern Architecture

2. แนวทางบริบทนิยม (Contextualism)

คือ แนวทางที่ใช้การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมเดิมของพื้นที่ เช่น การอนุรักษ์ ในลักษณะการปรับปรุงฟื้นฟูให้คงสภาพเดิม การใช้ประโยชน์จากอาคารเดิม การคำนึงถึงสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น การคำนึงถึงบริเวณที่เกี่ยวข้องที่กว้างไกลออกไป ในด้านสังคม วัฒนธรรมและกายภาพ เป็นต้น ตัวอย่างของการออกแบบใน แนวทางนี้ เช่น Piazza d' Italia เป็นต้น Charles Moore ออกแบบสถานที่นี้โดย ทำงานร่วมกับสถาปนิกท้องถิ่น เนื่องจาก Charles Moore ต้องการให้งานแสดง ถึงความทรงจำต่างๆในอดีตของสถานที่สภาพแวดล้อม ชุมชนผู้ใช้ จนนำมาสู่ หน้าที่ใช้สอยที่จะเกิดขึ้น

แนวทางการออกแบบ Post Modern Architecture

3. แนวทางพหุนิยม (Pluralism)

คือ แนวทางที่ใช้การซอยการซ้อน Space อย่างซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยการออกแบบให้มีซุ้มภายในอาคาร หรือแนวทางการออกแบบที่มีการหักเหเฉไฉ ด้วยการขยับเส้นทางสัญจร และด้วยการจัดองค์ประกอบในลักษณะที่เอียงและทแยง ซึ่งรวมทั้งการใช้ทัศนียภาพกลับ หรือการพยายามใช้รูปทรงที่ทำให้เกิดความฉงนสนเท่ห์ อย่างเช่นการใช้รูปทรงที่ไม่สมบูรณ์ การจัดองค์ประกอบในลักษณะสมมาตรแบบอสมมาตร ฯลฯ เหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดความซับซ้อนและความหลากหลายในงานสถาปัตยกรรม ตัวอย่างของอาคารที่ออกแบบในแนวทางนี้ เช่น Guggenheim Museum เป็นต้น

แนวทางการออกแบบ Post Modern Architecture

4. แนวทางพฤติกรรม (Behaviorism)

คือ แนวทางที่คำนึงถึงกลุ่มผู้ใช้เฉพาะ ความต้องการเฉพาะ และระบบคุณค่าเฉพาะของกลุ่มตลอดจนสภาพการใช้สอยเฉพาะ

ความเข้าใจเบื้องต้นต่อ **Post – Modern Architecture**

- เป็นสถาปัตยกรรมที่ประกอบไปด้วยหลายแนวทาง
- อิงรูปแบบสถาปัตยกรรมโมเดิร์น แต่บวกภาษาอื่นเข้าไป (Double-Coding)
- ไม่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมใหม่อย่างแท้จริง

ข้อสรุปเปรียบเทียบระหว่างสถาปัตยกรรม Modern & Post – Modern

- แนวคิดมูลฐาน
- แบบอย่างอาคาร
- ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม

Modernism

- ตอบสนองสังคมอุตสาหกรรม
- อาคารมีแบบซ้ำๆกัน
(International Style)
- Form ไม่สื่อความหมายเฉพาะ
- Machine Aesthetics
Art+Techno
- สถาปนิก=พระเอก เป็นปัจเจกชน

Post - Modernism

- ตอบสนองแต่ละกลุ่มสังคม
วัฒนธรรม
- อาคารมีหลากหลายตามปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
- เน้นสื่อความหมายทาง
สัญลักษณ์
- เน้นสุนทรียภาพที่แปรผันตาม
บริบท (Contextualism) +
อิงตามการใช้สอย
- สถาปนิก+เจ้าของงาน+
สังคม (Pluralism)

Modernism

- เรียบง่าย ตรงไปตรงมา โปร่งใส
- ต่อต้านการตกแต่งประดับประดา
- อาคารมีลักษณะบริสุทธิ์ เน้นรูปทรงเชิงนามธรรม
- เป็นกล่อง ไม่ให้ความสำคัญกับความหมายของรูปทรง
- รูปแบบชัดเจน เย็นชา จำกัด

Post - Modernism

- ซับซ้อน หักเห ผสมผสาน **(Pluarlism)**
- ตกแต่งประดับประดา
- อาคารมีลักษณะหลากหลาย โดยเลือกมาจากสิ่งเด่นๆในอดีต **(Eclecticism)**
- ความหมายของรูปทรงเป็นส่วนสำคัญ ได้จากการอุปมา หรืองานในอดีต **(Metaphor & Analogy)**
- รูปแบบหลากหลาย สนุกสนาน นิยมการรวมองค์ที่แตกต่างไว้ด้วยกัน **(Collage)**

Modernism

- โดดเดี่ยว ขัดแย้งกับบริบท เพื่อให้อาคารดูโดดเด่น
- แยกอาคารเป็นหลังๆ ตามหน้าที่ใช้สอยเฉพาะ

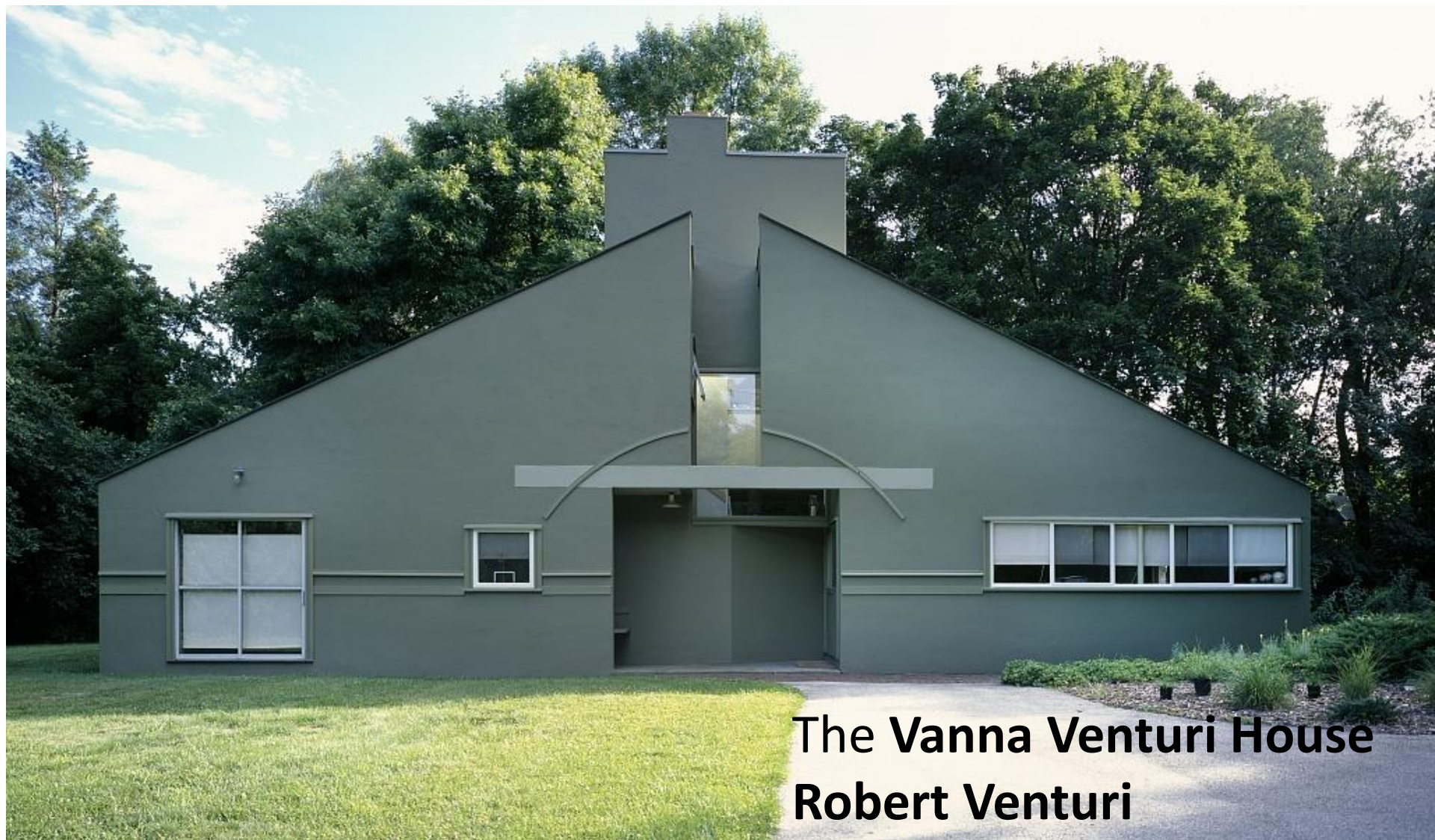
Post - Modernism

- กลมกลืนกับบริบท เป็นส่วนหนึ่งของผังและชุมชน
(Contextualism)
- ผสมผสานส่วนใช้สอยต่างๆ ไว้ด้วยกันในอาคาร มักอยู่ริมถนน เกิดการใช้สอยที่ต่อเนื่อง มีชีวิตชีวา

- เป็นศูนย์กลางชุมชนของชาวอิตาลีเลียน หรือเป็นหัวใจของชุมชนตามแนวทางโพสท์โมเดิร์น
- เป็นสถานที่ที่มีชีวิตชีวา สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของอเมริกันเชื้อสายอิตาลีเลียน
- มีลานโล่งสำหรับการชุมนุมในประเพณีต่างๆ
- มีน้ำพุคล้ายกับน้ำพุเทรวีในกรุงโรม
- ใช้เสาตามระเบียบการจัดเสาแบบอิตาลีเลียน (5 แบบ)
- มีส่วนที่แสดงเป็นผังประเทศอิตาลี
- เป็นการเลือกเฟ้นลักษณะเด่นจากอดีตอย่างมีเหตุผล (Radical Eclecticism)
- มีการคำนึงถึงอาคารข้างเคียง
- คำนึงถึงวัฒนธรรมผู้ใช้ที่ต้องการความหลากหลายในหน้าที่ใช้สอยของอาคาร
- สะท้อนถึงแนวทางประวัติศาสตร์นิยม (Historicism) บริบทนิยม (Contextualism) และพหุนิยม (Pluralism)

Piazza d' Italia เป็นต้น
Charles Moore ออกแบบ
สถานที่นี้โดยทำงานร่วมกับ
สถาปนิกท้องถิ่น เนื่องจาก
Charles Moore ต้องการให้
งานแสดงถึงความทรงจำต่างๆ
ในอดีตของสถานที่
สภาพแวดล้อม ชุมชนผู้ใช้ คน
นำมาสู่หน้าที่ใช้สอยที่จะ

The Vanna Venturi House
Robert Venturi

Guild House ,Philadelphia. Robert Venturi

Trans World Airlines Fight Center TWA

แอโร ซาริเนน

Eero Saarinen, TWA Terminal, JFK Airport, New York, 1964.

สถาปัตยกรรมหลังสมัยใหม่ *Post modern*

Eero Saarinen, TWA Terminal, JFK Airport, New York, 1964.

แอโร ซาาริเนน

Eero Saarinen, TWA Terminal, JFK Airport, New York, 1964.

<http://www.ebizbydesign.com/9846/ideas/captivating-postmodernist-architecture-postmodern-architecture-modern-with-photo-of-postmodern/>

พิพิธภัณฑ์กุกเกนไฮม์ บิลบาโอ สเปน

Frank Gehry, Guggenheim Museum, Spain, 1997

สถาปัตยกรรมหลังสมัยใหม่

Post modern

Frank Gehry, Guggenheim Museum, Spain, 1997

Nationale Nederlanden Building, Prague. Czech Republic (1992-97) Frank Gehry
แดนซิงเฮาส์

แดนซิงเฮาส์

Nationale Nederlanden Building, Prague (1992-97) a good example of deconstructivism - an anti-geometric style of postmodernist architecture - designed by architect Frank Gehry

ศูนย์วัฒนธรรมเฮย์ด้า อาลีเยฟ แห่งบากู
Heydar Aliyev Cultural Center, อาเซอร์ไบจาน, ZAHA
HADID

http://tkparkyala.com/index.php?module=content&op=detail&content_id=126

สถาปัตยกรรมหลังสมัยใหม่ *Post modern*

Modern Architecture

บทสรุปสถาปัตยกรรมแห่งการเปลี่ยนแปลง การก้าวสู่การแสวงหาตัวตน และคุณค่าความหมายเชิงสัญลักษณ์ นำไปสู่การแทนค่า แทนความหมายในหลากหลายแนวทาง การแทนค่า การให้ความหมาย การตีความ เป็นสิ่งแรกๆที่เกิดขึ้น

ในจุดมุ่งหมายต่อมา การค้นหาเอกลักษณ์ของยุคสมัยในยุคปัจจุบัน วัสดุ เทคโนโลยี การเปลี่ยนแนว **DE constructivism** ที่ว่าง รูปทรง แบบเฉพาะ นำไปสู่ทฤษฎีสถาปัตยกรรมแบบก้าวหน้า เหนือกฎเกณฑ์ทางธรรมชาติ ทำทลายมากขึ้น

ทฤษฎีวนกลับสู่สังคมความยั่งยืน **Sustainable architecture** มองมนุษย์มีค่าและความหมาย กลับคืนสู่ธรรมชาติ มองโลกแบบการคืนตัวตนของโลก หรือการสร้างปัจจัยบริบทแวดล้อมเป็นสำคัญ การอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน